
This item was submitted to [Loughborough's Research Repository](#) by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

4TA17_mp3_Our Story_Oral Histories of Women from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Akbal Süalp, Zeynep Tül. 2020. "4ta17_mp3_our Story_oral Histories of Women from Turkey". Loughborough University. <https://doi.org/10.17028/rd.lboro.12951140.v1>.

Ben başlıyorum o zaman (gölüyor). Tamam, 3 Ocak 1971'de İstanbul'da doğdum. Beş yaşındayken ilkokula başladım. Beni bakacak, bırakacakları kimse olmadığı için çalışan anne çocuğuyum, hemşire çocuğuyum ben. Ondan sonra ilkokulu İstanbul'da okudum sonra annem devlet memuruydu, "****" hemşire olarak çalışıyordu. İşte babama bir yer kalmıştı Denizli'den. Biz oraya taşındık, dört yıl orada oturduk. Sonra geri geldik. Liseyi normal fen bölümünü bitirdim, lisede yine Eyüp'te. Sonra çok istediğim, çok istediğim bir şeydi hemşire olmak. İki yıl hemşirelik okudum. Sonra lisans tamamladım. "****"Doğum ve Kadın Hastalıkları Hastanesi'nde çalıştım 15 yıl. Dört buçuk yıl idareci olarak geçti, baş hemşire geçti o 15 yılın geri kalanı. Yeni doğan yoğun bakım, en sevdiğim (gölüyor); tüp bebek onlarda çalıştım. Sonra gece gündüz çalışmak aşırı zor geldiği için bir de kızımın işte Anadolu lisesine hazırlık, onun bana çok ihtiyacı vardı. Gece çalışmak istemediğim için "****" merkezine geçtim. Uzun zaman, yani 30 yıl yani 29 yıldır çalışıyorum, işte 15 yılın geri kalanını da "****" da merkezinde devam ediyorum. 30 yıldır evliyim, 27 yaşında da bir kızım var, mimar o. İşte, öyle (gölüyor).

Şimdi iki kardeşim, bahçeli, tek katlı bir evimiz vardı. Böyle bahçemizde; ön tarafta çiçekler, yan tarafında; sebzeler falan vardı. Babam; dünya tatlısı böyle bağlama çalan ama inanç dine inancı da biraz fazla olan bir adamdı. Kendince, bize sıfır baskıyla. Sonra biz küçük olduğumuz için ve annem işe gitmek zorunda olduğu için patronuyla konuşup, evimizin altındaki dükkana iş, ee, dokuma tezgahlarını getirdi. Orada dokuma tezgahlarında dokumacılık yapıp, çıkıp arada annemin bize yaptığı yemekleri ısıtıp, yedirir ve sonra iner yanında oynardık. Çok sıkılırsak, tezgahı bırakır, bağlama çalardı bize (gölüyor), oynatırdı bizi.

Ondan sonra iki, bir yaş var aramızda ablamla. Çok abla-kardeş ilişkimiz yok. Hayata bakış açımız farklı, çocukken de öyleydi. Böyle çok değişik karakterlerdeyiz. O daha öfkeli, daha zor bir kız. Şu anda da hayat, yani nasıl anlatayım? Her açıdan farklıyız. O böyle işte; ibadet ederek ve böyle evine kapalı, a sosyal olarak yaşıyor. Ben de daha aktif, işte çalışıyorum, inançlarım zaten hani dini inancım zaten sadece vicdanım.

Annem var bir tane. Annem alzaymır hastası. -Söylemişim sana daha önce-. Şimdi bakıcıya alıştırmaya çalışıyorum onu. Son bir haftadır bir parça daha iyi. Ya, son üç, dört gündür daha doğrusu.

Babamı, 92 yılında 53 yaşındaydı babam, beyin kanamasından dolayı kaybettim. Ondan sonra, eşim mali müşavir. İşte öyle (gülüyor). Başka ne söyleyeyim? Aklıma da gelmiyor (gülüyor).

Oturduğumuz, oturduğumuz mahalle ama o zaman hiç göç almamıştı. Daha böyle çok güvenli yani sokaklar güvenliydi. Biz habire sokakta top oynar, ip atlarız, inşaatlar yeni yeni oluyor işte kumlara atlarız, kudururuz falan. Böyle işte sonra eve gidersem annem dışarı çıkartmayacak diye bahçeye dalarım, domatesleri silerim üstüme böyle, yerim karnımı doyururum, yine top oynamaya giderim. Çok özgürdük çok, babam çok sevgi doluydu. Yani annemin, yani iki ayrı kutup. Birisi: aşırı dominant, böyle ne giydiğime ne yediğime, nereye gittiğime çok karışır. Babam da: böyle bir bardak su istese "kızım sular akıyor mu?" Bak bakalım" falan işte diyen bir adam. Böyle bir tane küfür biliyordu. Çok canıyla oynar ve sinirlendiren eşek, eşeğin sıpası derdi. Böyle. Annem de sıfır küfür, sıfır dedikodu. Fakat fazla hiç kavga yok, hiç sesini yükseltmez. Ama aşırı korumacı idi. Hep bir şey olacak kaygısı vardı. Muhtemelen karakteri de hastalığını hazırladı zaten. Ben de sokaktan eve gelmek hiç istemezdim. Hep kuduruk kuduruk oyunlar oynamak isterdim. Canımı çok sıkarlardı erkek çocuklar, işte güç gösterisi yaptığım da bana evlerini takip eder, böyle kazağımı ters çevirirdim, içine taş doldurur, camlarını indirirdim aşağıya. Sonra eve gelirlerdi, cam parası istemeye. Ama gücüm yetmediği için yapardım. Yani hani durduk yerde değil, onlar eziyet ederdi. Ben de öyle yapardım ama çok güzel bir çocukluk geçirdim. Sokakta böyle, evde babamla, bahçeyle öyle.

Okul yılları hiçbir zaman okulda, sınıfta kalmadım. Hemşirelik okuluna kadarını söyleyeyim ama hiçbir zaman da başarı olmadı. Fakat hemşirelik okulunu çok istediğim için çok başarılı oldum. Böyle o yıl geçecek kadar kanaat ettim hep işte hani 10'du geçme sistemi, ben böyle beş aldıktan sonra dört buçuk aldıktan sonra falan gerisiyle hiç uğraşmazdım. Sonra hemşire ol, he bu arada ben anaokulu öğretmeni olmak istedim. O zaman sadece Ankara'da vardı. Üniversite sınavına girmiştım ama annem kabul etmedi gitmeme. Çocuklara, yani çocuklarla uğraşırken böyle hiçbir sıkıntım aklıma gelmiyor. İnanılmaz hoşuma gidiyor. Sonra da hep yani meslek hayatım tamamına yakını zaten çocuklarla, çocuk hastalarla geçirdim. Sonra hemşirelik okuluna başlayınca çok keyifli okudum böyle. İsteyerek ödev yaptım, araştırdım, kütüphanelere gittim falan. Böyle okumanın keyfine taa şey de vardım, yani hemşirelik okurken vardım.

Beş yaşında okula başlayınca bir de özür dilerim şeydi böyle, şöyle ablam benden bir yaş büyüktü, ben 71'liyim, 76'da ilkokula başladım. Fakat okuma, yazmayı bilerek başladım. Çünkü abla vardı benden bir yaş büyük ve çok sıkıldım yani. Böyle hep en önde oturuyorum, birinci zil çalıyordu eve gitmek istiyordum yani ve alıp çantamı gidiyordum da. Oynamak daha cazip geliyordu. Orada bana çizgi çizdiriyorlardı. Öyle çok korkusuz bir çocuktum. Hiçbir şeyden tedirgin olmazdım. Kazları kovalardım. O zaman kazlar vardı. Sokakta bulduğum hayvanları eve getirirdim ama hiç kıyamazdım falan, illa bakardım. Evimizde hiç yüksek sesli kavga olmadı. Sadece bazen annemle babamın birbirlerine küstüklerini anlardım. Bir gün falan sürerdi, ben ortalıkta maymunluk ederdim, o da geçerdi zaten.

Huzur vardı. Çünkü annem çok dominant olduğu için babam biraz geri çekmişti kendini. Hani çünkü annemle baş etmek çok kolay değil (gülüyor)! Böyle şeydi hani nasılsa her şey yolunda, o da şey. Ama bir geziye gitmek istesem mesela okul gezisine, babamdan izin alırdım çaktırmadan ama annem mutlaka iptal ederdi. Hiçbir anlamı yoktu yani. Sonra bir keresinde okul gezisine kaçak gittim. Birincisine izin vermeyince -ya top oynayacağız falan böyle otobüs tutulacak- ablama dedim ki: ikimiz gidersek annem daha az kızar. Sonra ikimiz, annem işe çıkar çıkmaz, biz poşete domatestir, biberdir, falan doldurduk, böyle topumuzu aldık gittik. Bütün gün oynadık. Geldik ama buralarımız yanmış tabii ki, işte annemden önce gelsek de. Çok kızdı annem ama gerçekten az kızdı iki kişi gittik diye falan öyle. Yani yapmak istediğim her şey kursağımda şeyden kaldı; annemin dominantlığından kaldı. Nişan ayakkabıma kadar, topuklu ayakkabı bile giymeme izin vermedi mesela. Ben nasıl yürünür bile bilmiyordum. Hiç kendim alışveriş yapmadım, her şeyi annem aldı. Öyle...

3-11 çalışıyordu. Çünkü üçe kadar, yani ikiye kadar evde bizim işte yemeğimizi yapıyordu, işleri yapıyordu hatta bizim ödevlerimize yardım ediyordu, sonra gidiyordu. Biz babamla devam ediyorduk. Sonra babam saat 11'e, 11'i geçerken çıkıyordu durağa annemi, bir de 12 Eylül öncesiydi. Çok karışıktı ortalık. Annemi karşılamaya gidiyordu, durak, durağın olduğu yere, onu alıp geliyordu. Öyle. Gece çalışmadı hiç ama 3-11 çok uzun süre çalıştı. Çünkü mecburen yarım gün evin şeylerini de ayarlaması gerekiyordu. Çok fazla aktifti. Böyle işte hiç para almadan bütün esen, çok az okuyan insan vardı hani o zaman. Annem de böyle o çevreye göre biraz daha şeydi ve herkese yardım ediyordu. İşte; enjeksiyonları, pansumanları, hastane işleri böyle şeydi aktif olmak onun hoşuna gidiyordu.

Ya bilmiyorum fakat şöyle; karakter olarak şeyim ben, burcum da biraz öyle. Bilmiyorum çok alakalı mı? Böyle birini mutlu edip, mutlu olma fırsatını kaçırmak hiç istemiyorum. Şey hastanede, has bahçesinde çok çok mesela zaman geçirdim ya da oranın çocuk servisinin tırabzanlarından çok kaymışımdır. Şey görmek hani orada hasta çocuklarla, annemin ilgileniyor olması, -belki de hani tahmin sadece- çok etkilemiş olabilir ama oldum olası çocukları, çocukken bile benden küçük çocukları çok severdim zaten. Okul stajlarımda mesela beni cerrahi stajlarına yollarlardı, böyle gazlı bez, lüzumsuz işler yaptırırlardı. Gazlı bez katlatırlardı falan. Ben kaçırdım, lösemi, hiç işim yoksa eğer; lösemili çocuklarda, çocukları eğlendirirdim mesela. Bunlar belki de hani çocuk bulma, hani hiç düşünmemiştim sen sorana kadar (gülüyor).

Evlenmem, evlenme hikâyem şöyle oldu; anneme bir şey oldu ben liseyi bitirirken, illa evleneyim istedi. Sonra ben lise sona gidiyorken, 87' yılında 16 yaşındayken biriyle sözlenmemi sağladı ben istemediğimi söyledim. İşte istemezsen ayrılırsın, zengin bir aile. Şeydim de; çok gösterişli, güler yüzlü ve güzel bir çocuktum. Annem de hani o kadar kaygılı ki, işi bitsin diye düşünüyor muhtemelen.

Sonra lise sonun son dönemini ben sözlü olarak geçirdim. Ondan sonra şey yaptım, bittiği gün, karneyi aldığım gün "baba benimle gelir misin? Dedim. Onların bize getirdiği eşyaları toplayıp, kapılarını çalıp, eşyalarını verdim, ben evlenmek istemiyorum sizin çocuğunuzla diye. Bu bitti, annem benim de çok uzun süre konuşmadı, aynı evin içinde dört ay yüzüme bile bakmadı ve bahçe duvarından dışarı çıkmama da izin vermedi. Sonra çok uzak bir akrabası annemin, aşırı zenginler böyle -Türkiye'nin MDP kurucuları, işte iktisat fakültesi mezunu, o zamanlar falan Bunlar bize gelip gitmeye başladılar. Akrabalar ama hani önceden hiç gelmiyorlardı. Ben de bunların sahip olduğu fabrikada teyzemin kızının kocası ustabaşı. Oradan fabrika telefonunu alıp, çocuğu pastaneye çağırdım. Dedim ki: "niye bize ikide bir gidip, geliyorsunuz?" Dedi ki: "bizim çok uygun olduğumuzu düşünüyorum." Dedim ki: sen hiç bana sordun mu ben seninle evlenmek istiyor muyum, istemiyor muyum diye? Benim bir sürü hayallerim var hani, ben seni istemiyorum dedim. Çocuğu elinde getirdiği çiçekle orada bıraktım (gülüyor). Sonra eve kaçtım. Derken annem bir yere gitmeme izin vermiyor falan.

O zaman henüz hemşirelik okumuyorum, liseyi bitirdim, Açık Öğretim İktisat okuyorum. Dedim ki: -çalıştığı kliniğin alt katında annemin, muhasebe bürosu var- Anne dedim,

geleyim, seninle gideyim, muhasebe öğreneyim. Şimdi annem, onun kontrolünde olacağı için kabul etti. Şimdi eşimin muhasebe bürosu. Sonra annem üst kattayken, yok eşim o yoktu, yerine birini bırakmışlar. Askerdeydi, yedek subaydı. Bir gün askerden izine geldi böyle "merhaba" falan dedi. Bir iki gün gitti, geldi. Sonra dedi ki: "ben bugün Bağ-Kur'a gideceğim, gelir misin?". "İşte yanımda bir kadın olursa, işimi daha çabuk hallederler." İyi dedim. Anneme söylesem kızacak, gitmezsem onun iş yerinde şey öğreniyorum. Neyse bindim. O kadar hiç kimseyle flört falan etmemiştim ki, öne oturursam ayıp olacak zannedip, arabanın arkasına oturmuştum mesela. Sonra beni Boğaz'da deniz kenarına götürüp, evlenme teklif etti.

Böyle güzel işte aşk sözleri falan. Dedim ki: "sen beni tanımıyorsun" ama dedi ki: "ben 27 yaşındayım ve aradığımı bulduğuma inanıyorum". Sonra ben eve döndüm, annem, tabii geç oldu artık. Annem böyle ters ters bakıyor falan. Ablama anlattım. Sonra annemi karşıma aldım, anlattım ve annemin bulunduğu biriyle evlenmemek adına kendi bulduğum biriyle evleneceğim deyip, evlendim (gülüyor). Kızım la birlikte büyüdük. Bütün sıkıntılarımdan arınmak için onunla çok güzel zaman geçirdim hep. Mesela; nöbetten gelirdim, onu alıp sokaklarda gezerdim. O kadar sevimli bir çocuktuk ki, böyle sevgi pıtırıcığıydı yani. İşte tutturmaz, ağlamaz falan, gezdik, oynadık, eğlendik. Eşim çok fazla dışarıda zaman geçirdi. Ben çok yalnız kaldım onunla ama çok da keyif aldım. Yani gezmeye birlikte gittik, yemeğe birlikte gittik, evin içinde böyle belimize bir şeyler bağlayıp, müzik açıp oynadık, makyajcılık oynadık yani aşk yaşadık kızım la (gülüyor). Öyle.

Ya, iyi ki var! Gerçekten iyi ki var! Aynısından olacağını bilseydim, birkaç tane daha yapardım (gülüyor). Sonra tabii ikinci çocuğu yapmaya hiç cesaret edemedim çok yalnız kaldığım için tabii. Yani şaka yapıyorum şeyi, çok çocuğum olsun istedim hep. Ama çok büyük sorumluluk çok hakkıyla yapmak lazım, çok büyük haksızlık çünkü diye onu tek bıraktım. Ona haksızlık yaptım belki biraz ama ...

Bu arada bizim yani eşim ilk dört yıl doğum yaptıktan sonra dışarıda çok zaman geçirdi fakat sonra "****" babasıyla, babası çok sevdi yalnız böyle hep âşık oldu. Dört yaşa kadar çok ilgilenmese de sonrasında ben her işe gittiğimde ona bıraktım. Saçını toplamayı falan bile öğrenmişti böyle topuz yapmayı bile. Onu işte spora götürmeye, gezmeye götürmeye, dershane ye götürmeye yani her yere çok ilgilendi onunla. Öyle (gülüyor). Şimdi ağzından çıkan bir şeyi yapmamasına, hâlâ... 27 yaşında imkânı yok yani. İlla yapacak onu.

Sağlıkçı olmak, ben biraz ekstrem bir örneğim. Çok hani 30 yıldır bu işin içindeyim, bütün işleri severek yapmak lazım da bizim işimizde; hani hep hasta ya da hasta yakını hep mutsuz insanlar var. Sabahtan yüzüne bir gülücük yerleştiriyorsun ama benim işte birini mutlu edip, mutlu olma prensibim hiç değişmediği için ben bundan keyif aldım hep. Hani az para kazandık hep fakat hani işte iyileşen bebeğin annesinin yüzündeki şeyi görmek, ne bileyim, acil birisine müdahale etmek, hani mesela bıçaklanan, kocası tarafından bıçaklanan bir kadına mesela bir, iki saat uğraştım, hastaneye teslim ettim ve hekimler bile korkmuşken ve bıçaklanan adam etraftayken... Sonra böyle iki ay sonra kadının biri çıkageldi. Dedi ki: "siz kurtardınız beni" hani böyle şey; ben çok tatmin oluyorum işimden. Ödüm kopuyor emekli olmaya mesela (gülüyor). Öyle.

Tabii sokağın ortasında oldu. Sağlık ocağına yakın bir yerde oldu. 17 yerinden bıçakladı. Onu da anlatayım kısacık. İşte bizim personel kız dedi ki: "abla yetiş!" Gittim ve şeyleri istedim, acil malzemeleri istedim. Etrafında yuvarlak olmuşlar, ağlayasım geliyor söylerken. Herkesten şu ses geliyordu: "vardır adamım bir bildiği" ben böyle "Allah kahretsin hepinizi!" diye bağırdım. Bizimkilere malzemeleri istedim. "Yani biriniz sandalye de mi vuramadınız!" dedim. Orada hiç tanımadığım birine telefonumu verdim "112'yi arayın" dedim. Sonra acil malzemeleri geldi, ölmek üzereydi, sadece diyordu ki: "bana yardım etmediler!" Bana yardım etmediler. Sonra çok, öyle hastalarda damar yolu açmak çok zor oluyor. Damarlar böyle büzüldüğü için. Ben bir bir tane yerden, damar yolu açıp hızlı seruma yolladım. Biri bir hafta olmuş başlayalı, biri üç ay. "Abla bize yardım eder misin?" dedi. Hekim yoktu araçta. Ben onlarla birlikte hastaneye giderken, ikinci damar yolunu da açtım sonra doktora teslim ettim, kapının önüne çıktım. Kızın ablası dedi ki: altı yıl önce öz kızına teca..., tacizde bulunmuş, taciz mi? Tecavüz mü? -Hatırlamıyorum- babası bu yüzden de işte ailemiz bizden yardım istemişti. Ben o benim kızım ne istersem yaparım deyip, hani ondan bıçak, hapse girdi, çıkınca da sen beni nasıl şikayet edersin? diye bıçaklamış. Ama insanlarda "adamın vardır bir bildiği" demişti.

Bu arada kız dokuz yaşındaydı, 15, dokuz yaşındayken bıçak şey yapmış, 15 yaşında, altı yıl içeride kalmış. Sonra ben bu arada telefonu çaldı kadının, ben böyle şifreli ya telefonla bilemediğim için birine haber veremedim. Telefon çalınca açtım kadın engelliler, iki çocuğu da engelli bu arada. Dedim ki: "ne olur yardım edin, birilerine ulaşın" hani. Ben öyle söyleyince eve polis yolluyorlar. Adam evdeki 15 yaşındaki kızı bıçaklamadan, onu da şey yaparken sonra kadın kurtuldu ama ben sonra sinir krizi geçirip, -kızımın tüyleri diken diken oldu-, sonra ben sinir krizi geçirdim tabii çok ağladım hastanenin bahçesinde.

Kendime gelemedim. Hikâye çok fenaydı. Öyle kadın geldi dedi ki: benim iki engellime kim bakacaktı sen kurtarmasaydın? Tabii ki o denk gelmekle alakalı.

Öyle hani bunun gibi değil, ben böyle küçücük bir şey yapsam Hani bir pansumanı yapsam bile birinin mutlu oluyorum. Bir şey öğretiyorum, mutlu oluyorum. Mesela bütün gün şey, diyorum ki: bak pandemi var, gel sana malzemeleri vereyim, öğreteyim, sen evde yap. Hani ne bileyim ya da nasıl beslenmesi gerektiğini çocuğunu anlatmak hoşuma gidiyor. Ne bileyim kürtaj olmasın çocuk istemiyorsa hani bir travma bu da. Onunla uğraşmak, anlatmak hoşuma gidiyor. Yani, işim, işime bayılıyorum. Öyle...

Evet yani daha çok yani kadın doğum hastanesinde çalıştım. Ana merkezine geçince de böyle enjeksiyondur, pansumandı hani öyle şeyler de yapıyoruz. Fakat asıl gebe, lohusa, bebek, çocuk takibi yapıyoruz. Tüp bebekte çalıştım uzun süre. Şeydi orada da işte mesela sadece tedaviyi anlatmıyordum, böyle işte şey destek oluyordum insanlara. İşte çok zor o hastalarının psikolojisi çünkü çocuğu olmayan insanların. Hani çok zorlar. Kalsaydım zaten hastanede, onunla ilgili şey yapacaktım, çalışma yapacaktım o hastaların psikolojisiyle ilgili ama sonra ayrılınca kaldı. Ben aynı zamanda ekstra doğum koçluğu ve lohusa koçluğu ve emzirme koçluğu için "****" Üniversitesi'nde eğitim aldım. Hiç görevim olmamasına rağmen mesela bütün gebelerimi o odaya atıyorum, kolay doğurabilmeleri için yapmaları gereken her şeyi mesela onlara anlatıyorum. Diyorum ya, keyif alıyorum, ekstra yap, sadece yapmak zorunda olduklarını yapmıyorum da. İşim şey yani işimi çok sevmek, keşke herkes böyle olsa diyorum yani, herkes sevebilse.

Yani bebeklerin aşılarını yapıyoruz ve beş yaşına kadar büyüme takibi yapıyoruz. Bakanlığın belirlediği aralıklar var. Aşıların yapılması gereken zamanlar var. Ölçü, kilo, boy, işte kafa çevresi gibi ölçümlerin yapılması gereken zamanlar var. Gebelerin de işte tansiyonları, kan tetkikleri, doğum sonrasında bebeğin zekâsını etkileyebilecek enzim ve tahlillerin takibi. Yani hep eğitim yapıyoruz aslında. Hani insanları, işte uyarıyoruz, yönlendiriyoruz. İşte tansiyon yükselirse bak gebelik zehirlenmesi olur önemse. İşte hani bak bu bebeğin tah, şeylerle çok uğraşıyoruz. mesela dinci kesimle çok uğraşıyoruz, aşı redleriyle. Habire anlatmaya çalışıyoruz, hepsini ikna edemiyoruz tabii. Ama en az benim aşı reddim var. Çünkü ben sonuna kadar işte. anneyi ikna edemezsem babayı çağırıyorum, olmazsa büyükleri çağırıyorum, bir şey yapıyorum hani. Diyorum ya böyle şey hiç yük gelmiyor bana bunlar. İşimi yapayım da bitsin değil. Ben daha çok sosyal sorumluluk gibi düşünüyorum. Hani çocuğunu doğru yedirirse, işte doğru giydirirse. Hani

ne bileyim; çocuğun tiroidi yüksek, hap kullanmazsa işte hani bilincine vardırmaya çalışıyorum insanları.

Günah olduğu için. İçinde şöyle oldu. Fransa sanırım da başlayan bir tarikatın, en çoğu emniyet mensubu mesela Türkiye'dekilerin. İşte içinde bir yayın getirdiler, istedim hatta ben de merak ettim o zaman. Neye, neden karşı çıkıyorsunuz? Diye. Domuz yağından yapılma bir şey işte. Bir de; sisteme aykırı olduğunu düşünüyor. Yani diyor ki: "eğer hastalığı verirse Tanrı, dermanı da verir. Siz bu dengeye müdahil oluyorsunuz!" gibi.

Fakat şeyi anlatıyorum. Onlara mesela diyorum ki, dünyadan kızamık elimine olmak üzereydi, hani yok olmak üzereydi. Ama bu Fransa'da başlayan tarikat yüzünden, biz kaç milyon çocuğu gömdük. Hani tamam evet bu mikrop ama hani kâr-zarar hesabı yapınca, bunlara ne vereceğiniz cevap nedir? Ama Allah'ın takdiri diyorlar. Hani çok şeylerle baş edemiyorsun zaten. Yasal olarak maalesef bütün dünyada olduğu gibi burada da; annenin, babanın imza vererek, bundan kurtulma hakkı var.

Ya edebildiklerim var tabii ki. Çoğunluğu yani benim, bende az aşı reddi fakat asla kabul etmeyen bir grup var yani. Hem anne imza veriyor hem baba imza veriyor yapacağım bir şey kalmıyor yani. Şey diyorum "bak! Bir gün vazgeçerseniz, tekrar sıfırdan gelin" falan hani. Kavga yerine hani yumuşak olmaya çalışıyorum ama işte hepsinde etkili olmuyor maalesef! Bütün, yani şöyle benim kendimden oran vereyim; 70 bebek, 320, 400 çocukta benim üç tane falandır. Ama arkadaşlarımdan biraz daha fazla.

Evet, merkezi maalesef sosyal seviye de çok düşük. Fakat şey var; bu dinci grupların dışında şöyle bir avantajımız var. Mesela ben sosyete kısmına hizmet etmektense, ..ak.. için söylüyorum. Çünkü diğerleri hizmete daha kolay ulaşıyor. Hani daha okuyor, daha bir şey yapıyor ama sen ona bizimkilere nasıl besleyeceğini bile anlattığımda, hani evinde yoğurt yap, işte çorbayı şöyle hazırlayacaksın dediğimde bile çok işe yaramış oluyorsun. Dinci grup dışında ben; sosyal seviye düşük yere çalışmaktan daha keyif alıyorum. Asıl orada bence çok ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Alana sadece; eğer hastaya ulaşamazsak çıkıyoruz. Çünkü ben çok alana çıkmak istemiyorum, çok zaman kaybı. Çünkü hani geldiğinde bizim oraya, ben hem oraya ihmal etmemiş oluyorum hem de hastanede çok zaman geçirmiş oluyorum. Alana çıkmanın çok faydası yok, bir de güvenlik sebebiyle korkuyorsun. Kimsenin evine giremiyorsun hani. Bakanlık girmemizi istiyor ama sıfır korumayla. Biz de hani gidip, ulaşamamışsak, kapıya gidip davet ediyorum. Orada

hani anlatıyorum. Mesela diyorum ki; "emziremiyorsan çocuğunu, sakın başka bir şey verme, bir şey yapma, gel yanıma benim, öğleden sonra daha sakın oluyorum, ben sana göstereceğim" diyorum. İşte öyle uğraşıyorum. Ama evine gitmeye hem korkuyorum hem de hani şey değil, daha verimli olabilmek için, zaman açısından.

Mesleğin başında, otuz yıl önce yoktu tabii. Fakat o zaman hastanedeydim. O zaman zaten evde hizmet yoktu. O zaman da çok terk edilen bebek oluyordu, yeni doğanda çalışıyordum. O zaman da anneler bırakıp gidecek diye çok korkuyordum yani. Bir gün şeyden çok korkmuştum: yeni doğan ünitesi biraz hastanenin içinde ama böyle kenarda ve tek nöbetçiyim. Bir tane bebek iyileşiyor böyle, erkek bebek. Emzirtmeye annesine uğraşıyorum. Sonra küveze koyuyorum falan. Bir tane adam dolaşiyor. O kadar korkunç ki görüntüsü koridor da. Sonra kadına dedim ki: "o kim?" "O" dedi, "beni kocam". "Biz" dedi "çocuğumuzu öldürdük, yanda öbür çocuğumuzu öldürdük, yandaki çöplüğe attık" dedi. "Sonra kayınım şikayet etti dedi, biz hapiste yattık, çıktık, sonra bu çocuğu yaptık" dedi. Dedim ki: "peki ya, bunu da öldürürse?" "Ama bunu öldürmez, bu erkek!" dedi. Sonra ben güvenliği aradım kapıda. Güvenlikte kapıcımız bizim işte hastanede. Dedim ki: "o adamı ben nöbetim bitene kadar görmek istemiyorum hastane içinde. Korkuyorum çünkü." Ama onun dışında hastane içinde korkacak bir şey olmuyor. Birinin evine girmek, hani İstanbul gibi yerde şey hani çok da gerekli de değil. Zaten mahalle ya, herkes çevrede oturuyor ve sana ulaşması zaten kolay. Hani arabaya binip, bir yere gitmiyor, yürüme mesafesinde geliyor. Öyle.

Pandemi döneminde de hep ikna ederek getirtiyoruz. Haklı olarak korkuyorlar. Fakat biz çok iyi korunuyoruz. Mesela bir çok bölümde bütün çalışanlar hasta oldu, bizim orada hiçbirimiz hasta olmadık. Çünkü baştan bir terör estirdik çalışanlara, doktorlara en çok. Hani herkes kendinden sorumlu değil. Herkese karşı sorumlusunuz, özel... kendiniz o zaman hiç bakanlık yardımı yoktu. Biz dezenfektanımızdan kıyafetimize, maskemizden eldivenimize, her şeyimizi sipariş ettik. Bizim genç hemşirelerimizi görevlendirdik ve öyle korunduk. Sonra personelimize sürekli dezenfeksiyon yaptırdık ve belediyeden yardım aldık her gün. Ve hiçbir şey olmadı şimdiye kadar. Hiç kimse de hastalanmadı. Mesafeyi korumaya çalıştık ama insanlar gene bile gelmeye korktular. Hani onlar, yani hastalar 12 yıldır aynı yerde çalışıyorum, çoğu tanıdık hasta, bebek işte hep çocukları yanımda büyüdü falan. Daha bir güveniyorlar hani. Tamam "****" hanım sen söylüyorsan, geliyoruz deyip, geliyorlar zaten yani. Biz çok zorlandık maskeyle, kıyafetle, sürekli dezenfeksiyon işiyle. Ben ekstra korktum yaşlı var; annem. Ona bulaştıracığım hani diye, işte

arkadaşlarım çocuklarından ayrı kaldı. Böyle gidip, balkondan gördüler falan. Hani herkesin, çalışanların morali çok bozuldu ama bu meslekte böyle yani yapacak da bir şey yok. Ne yapalım?

Annem şimdi evinde artık. Annem şöyleydi; bizim, benim yanımdaydı. "****" işe başlamamıştı. Gündüz annemle o ilgileniyordu. Ben alabildiğim kadar izin aldım ve işte akşam ve hafta sonu ben bakıyordum, teslim alıyordum. Şimdi yanında yardımcı var. "****" benim iş yerime yakın. Ben ihtiyaç olduğunda da gidiyorum. Bir de hafta sonu kadın izinli olduğu için onu alıyorum buraya sonra götürüyorum akşam, pazar akşamı. Yani anlatılmaz, yaşanır. Ben hayatımda ilk defa sinir krizleri geçirdim. Bugün psikiyatristle randevum var hatta. Çok zorlandım çok şeydi. Yani başı anlatılır gibi değil. Mutlu etmeye çalışıyorsun ama asla mutlu olmayacak! Yani buna kanaat ettim. Çünkü hasta olduğunun farkında değil. İşte şeyle konuştum "****" ablasıyla, hani psikoterapi olsun mu? Hani bu hastalarda oluyor mu? Ona göre randevu alalım. Hani isim önerir misin? diye. O da hani bu hastalarda psikoterapi olmuyor. İnat eden bir çocuk! Nasıl dik duruyorsan karşısında... Ondan sonra biraz rahatladım ben. Şimdi "hayır anne, işte böyle olması gerekiyor" ama o kadar çok yanında bir uyaran olunca, sürekli ağlayan, ben hasta değilim, bana hasta muamelesi yapıyorsun. İşte o kadar güçlü bir kadındaki hani şimdi çok zor geliyor. Onu da anlıyorum ama ben de çok yalnız kaldım. Biz iki kardeşiz ama ben tek evlat gibi uğraşmak zorunda kaldım. Ablam diyor ki; ablam eşinden ayrı, psikolojik de sorunları var ablamın. Gelsin yanımda dursun ama anneme yönet, yani süreci yönetecek şey de değil. Zaten bir gün götürüp, ertesi gün almaya gittim. Kaç? İki, üç kez denedim, olmadı. Hani şimdi bakıcıya bu son üç, dört gündür onun bakıcı olmadığına, -hep baştan beri söylüyorduk- ona arkadaş olduğunu, işte unutma hastalığı olduğu için hani yanında biri olursa güvenliği için hani. Bak sen zaten senelerce çalıştın, senin paranla bakılıyor, bakılıyorsun hani kimseye muhtaç da değilsin ama ben rahat işe gidiyorum, bak emekli olamıyorum. Abla'nla mutsuz oluyorsun. Bunları gerçi ne kadar söylersem söyleyeyim, o ağladı ama şimdi de ben şey işte etraftaki akrabaları falan böyle yeğenleri gidiyor arada "aa hâlâ ne güzel işte bak işte yüzün, gözün toplamış, iyisin falan böyle.

Boyamalar... Bana bir şey sipariş etti. İşte çizimler yapıyor, işleme yapıyor, bulmacalar aldı. Onları çözüyor falan. Kadını da tembihledim. İş yapmak istiyor, annem sever toz bezini eline toz ya da alsın sebzeyi ver o doğrasın. Sanki böyle bunlar işe yaradı ya da süreç böyle alışıyor bilemiyorum ama son üç, dört gündür bir parça daha iyi. Çok yoruldum ama çok yoruldum. Ağlamadığım kadar ağladım. Baştan zaten hani hastalığı

reddettim, şey anneme yakıştıramadım. Dokuz tane nöroloğa götürdüm annemi. Üç tanesi profesör biri alzheimer dernek başkanı. Belki birisi "hayır" der diye. Sonra İsveç'in bir çalışmasına dâhil ettim alzheimer ile ilgili ilaçlarına falan. Sıfır zararlı, bitkisel bir çalışmaya, falan ama şimdi kabullendim artık bende. Şimdi güvenli olacak, bakılacak. Öyle.

Ama gerçekten, anlatılmaz, yaşanır! Böyle bir şeymiş. "****" konuştum yani dedi ki: "buydu söylediğim" hani. Dedim sen en kötü... Sağ olsun, aklı başında insanlarla konuşmak da çok işe yaradı. Bilen, bunu yaşayan insanlarla yaşamak hem de o dedi ki: "En kötü dönemin, bu dönemin zaten bu geçiş dönemi. Sonrası da zor ama hani hem sen alışyorsun hem o daha alıyor." İyi geldi konuşmak sağ olsun hepsi.

Tedaviye başlamamız bir buçuk yıl oldu. Araştırmalara başlamamız iki buçuk yıl oldu. Her şeyi kaybetmeye başladı falan. Sonra yalnız kalıyordu evinde annem. Benim işte iş yerim yakın, arada gidiyordum falan ve asla gelmeyi reddediyordu. Ben işte tek başıma işte gezeceğim, arkadaşlarıma gideceğim, ablama gideceğim falan. Sonra bir gün telefon açtı dedi ki: "bana burası "****" değilmiş gibi geliyor" dedi. Bir akşam yedide; biz atlayıp gittik, ertesi güne randevu aldım hemen ertesi gün. Ondan sonra işte alzheimer değil dendi falan ama görüyorum hani şey "****" özel hastanede nörolog vardı. Onunla konuştum. "Yalnız bırakmayın artık" dedi. Fakat ama bir sürü şeyi de hatırlıyor. İsimleri unutuyor falan böyle hani kendimi de ikna etmeye çalıştığım dönemde, hem psikiyatr, hem nöroloji bir yandan da gidiyoruz ama bir daha yalnız bırakma dedi. İşte çok hayatın bloke oluyor. Ee mutlu da olmuyor, kendi evinde olmadığı için. Mesela burada hep şeye ağlamıştı; ben evimi istiyorum, dedi. Ben de; o ablamdayken, bir hafta sadece ablam-da kaldı. Onun evine bütün lüzumsuz her şeyi ihtiyaç sahiplerine dağıttım. Ne kadar fazla battaniye, ne kadar işte çarşaf, yastık, ne bileyim varsa süs eşyası abuk, subuk böyle attım hepsini, onun için önemli olan, bildiğim her şeyi bırakıp, temizlettim ve sonra bakıcıyı işte getirdim. Şimdi öyle...

Dop doluydu evi ağzına kadar. Dini kitapların tamamını aldım. Evden yok ettim, diyeyim (gülüyor). Klasikleri, romanları çok seviyor kitaplarını çünkü. Ama bir şey söyleyeyim mi? Fark etmedi kitaplarının kaybolduğunu ve dört çuval dolusu kitap aldım evden. Ama fark etmedi. O çok hiç aralıksız okuyordu yani. Zaten doktoru şöyle söyledi: "Bu kadar hani okuyan, bu kadar gezen biri olmasaydı bu 60 yaşında en geç olacaktı, ötelemiş hastalığını yaşam şekliyle, zaten olacaktı".

Yani şöyle baştan beri hep çalışanların ben bütün sağlık çalışanlarının özverisiyle yürüdüğünü düşünüyorum. Hekimleri bir parça ayırıyorum. Biraz daha yani tamamına yakını para odaklı çalışıyor, maalesef. Tamam evet gelirleri az ama gelir dağılımına baktığın zaman korkunç fark var. Çok mu kazanıyorlar? Şöyle örnek vereyim mesela bizim orada yeni mezun bir hekim "****" sınıfı olduğumuz için 15.000 lira maaş alıyor. Sadece günde işte 15, 20 tane reçete poliklinik hizmeti yapıyor. Hiçbir donanım yok hani ve inisiyatiflerini hani hep gördüğüm; işimi yapayım bitsin, para kazanayım, özel hastaneye çağırayım işte ya da hastanedekiler. Mesela; muayenehanecilik varken de, şeydi hani akademisyenleri ayırıyorum, çok saygı duyuyorum bütün bilim insanlarına hani ama diğerleri işte muayenehaneye gelmez, gelmeden hastanede hiçbir işini yapmayan tipler falan. Daha çok sağlık emekçileri, hemşireler bence ve hani çünkü hep ortalığı idare etmeye uğraşıyorsun. İşte hasta sinirleniyor doktora, gazını almaya uğraşıyorsun. Bir şeyler eksik, tamamlamaya uğraşıyorsun. Malzeme eksik, oradan, ben çok bilirim resmi evraklı hastanın üstüne ilaç yazdırıp, dolaba zulalayıp, parası olmayan hastaya oradan kullandığımı ya da kendi üstüme ilaç yazdırdığımı. Benim gibi bütün arkadaşlarım da. Yani bilimsel anlamda çok fazla geriye gittik. Sadece şey oldu şu an işte mesela her yer "****" sağlığı merkezi oldu. Ücretsiz tahliller yapıyorum. Çok son derecede gereksiz şeyler yapıyoruz çünkü acilimiz yok. Sonuçlar bir gün sonra çıkıyor. Şöyle olabilirdi mesela; gebe ve çocuk takibi yapıyoruz, onlarla sınırlı olabilirdi. Ama halka şirin görünmek için; hastaları arayın, evine gidin ve geldiklerinde sıra beklemeden ilacını yazdırsın ve ücretsiz tahlil yaptırırsın zihniyetiyle şey oldu yani kalite sıfır oldu. Doktor diyor ki "niye TUS'a gireyim? Niye uzmanlık yapayım? On beş bin lira para kazanıyorum işte hani. Hastaneye gitsem bu kadar para alamayacağım." Eğitimin kalitesi inanılmaz derecede düştü. Dünya kadar yardımcı hemşirelik, yardımcı ebelik okulları açıldı. İnsanlar yıllık 9, 10 bin lira vererek mezun oldular. Meslekten bir haberler bir haberler. Hani şöyle hani ben kendim şey örnek veriyorum mesela hastaya işte "bebeğine bir yaşına kadar bal verme!" "Tamam!" Ee dönüp bana dese ki: neden? Hani ben buna cevap veremezsem hani ama bunu benim inisiyatifime kalmamalı. Ben bunu okudum, araştırdım ama bunun eğitimini alarak mezun olmalı. Eğitim kalitesi inanılmaz derecede düştü. Hekimler için de öyle hani. Üniversiteler de öyle. Yeni mezunlarla şeylere bakıyorsun eskilere, hem etik açısından, hem paraya dayalı hepsi aynı fakat bilim açısından çok fazla gerileme var. Hani başımıza bir şey gelecek diye mesela korkuyoruz. Sadece özel hastanelerde, belli akademisyen hocalara gitmek istiyorsun çünkü güvende hissedemiyorsun kendini. Devlet hastanesinde olup çünkü muayenehanecilik yapamıyor, hani ekstra bir yerde çalışmıyor. Onun için iyi olanı

da transfer ediyor özel hastane. Sen dünya kadar para harcayarak gidiyorsun. Öyle. Yani ben çok büyük mali yük oldum "****" şeye, ülkeye. Günde işte bir tane hekim 20 tane hasta bakacak diye sen 5 birimlik yeriz. Beşer bin liradan cari gider veriyor mesela diyor ki "harcamaların için kullan". Onları maaş kabul ediyorlar mesela. Hastaya yönelik hiç bir şey yok yani bilime yönelik harcanan hiçbir şey yok.

İnanılmaz şey var, yani koordinasyon bozukluğu var. Sadece şu anki amaçları halka şirin görünmek hani. Bak sıra beklemiyorsun işte eskiden SGK'da kuyruk vardı. Evet vardı ama şimdi de kalite yok zaten yani. Şimdi de ilaç yazıyor.

Merkeze çalışan evet! Maalesef! Hastanede ameliyat yapıyor mesela doktor arkadaşım işte yeni asistan şey yapıyor, 10 bin lirayı geçmiyor parası, 9, 10 bin lira alıyor ama şeyde "****" merkezlerinde; 15 bin'-den başlıyor maaşları. A sınıfıysa falan daha fazla ve bütün iş şeyi de, birinci basamak koruyucu sağlık demektir. İşte; aşı yaparsın, smear alırsın, gebe takibi yaparsın, bebek takibi yaparsın. Poliklinik bu performansın içinde değildir. Maaşın ondan hesaplanmaz ama hekimin yaptığı sadece günde 20, 30 tane poliklinik yapmaktır yani.

Ama 15 bin lirayı o alır, 5000 lirayı sen alırsın. Yani haklı olarak da insanlar şey tabii hayat çok pahalı. Herkesin çalıştığının karşılığını alması. Hastanede nöbet tutanlar için nöbet paraları korkunç derecede küçük. Döner sermaye dağılımı var hastanelerde mesela yani hemşireye bin lira veriyor, hekime yani şey yapıyor, o söylediğim mesela 9 bin liranın içinde tabii o da yani hekime 5 bin lira veriyor. O şey maalesef doktor açığı da çok fazla. Yani elindekini de kaçırmak istemiyor ama keşke harcanan bu lüzumsuz paralar bilime harcansa. Yine sağlığın bilimine harcansa.

Yani şöyle asıl korku hepimizde şu; birine hastalık taşır mıyım? Çok kötü bir şey yani eve bir girişim var, girişimiz var mesela kapılara dokunmadan elleri şöyle yapıp, işte çantayı bir tane poşet açıyor, içine koyuyor kız mesela evde kim varsa, doğru banyoya gidip, eşyaları koyduğumuz yeri bile dezenfekte ediyoruz. Hani acaba birine değer miyim? Bulaştırır mıyım? Hepimizde var yani. Herkes çocuğuna tabi, şu an bir de beş yaş altı çok pozitif hasta var. Herkes çocuğuna bulaştırmaktan korkuyor. Sekiz aylık bebekler bile hasta şu anda.

Öyle. Bulaştırmaktan korkuyorsun ama çocuğunu ne kadar terk edeceksin yani? Bu kadar ayıracaksın? Herkes yolladı büyüklerine bir süre, bir süre yani. Hiç para almadık bununla ilgili. Hiçbir sağlık çalışanı pandemi döneminde para almadı ekstra. Hastanelerde sadece hekimlere para yattı, bir kısmına o da, bir kısım hekime. Onun dışında hiçbir sağlık çalışanına para yatmadı. Ya sadece ekipman gönderselerdi o bile yeterdi. Onu da göndermediler. Şimdi şey yolluyorlar Böyle mesela 3 gün yetecek kadar kağıt maskeler, hiç korumalı olmayan. Onları da kullanmıyorsun zaten. Yani koruması yok çünkü. Konfeksiyonda diktirilmiş, saçma sapan şeyler. İşte onların milimlerinin olması gerekiyor, ameliyathane hani şeylerinin standartlarının olması gerekiyor. Hiçbir şey o yolladığı sadece o şu anda. O da standart dâhilinde değil ve yeterli sayıda da değil. Özel maskeler var bizim F3 maskeler var, F3 maskeler var onlardan takıyorum.

Hasta geldiğinde damar yolunu açıyoruz, ambulansı arıyoruz, hastayı sevk ediyoruz, karşılaştırsak eğer. Yani bakanlık şu an daha çok evden takip yapıyor ama o kadar öne alınmayacak durum değil ki. Hasta ayağıyla çok geliyor bizim oraya yani.

Ben İstanbul'u seviyorum, çok seviyorum hem de. Böyle hani herkesin hayali var; sakın, sessiz bir yerde yaşamak ama ben mesela çok yapabileceğime, gerçekte olduğunda düşünemiyorum. Şöyle bir zaman oldu mesela "****" Tekirdağ'daydı. "****" Tekirdağlı. Oraya gidip geldiğimizde yani bitiyor her şey bir süre sonra bu beni çok rahatsız ediyor. Hani bir de şey; toplum baskısı daha fazla. Herkesin senden haberi var. Sokakta yürürken aynı insanlarla bir daha, bir daha karşılaşıyorsun. Böyle öyle yerleri yapabilir miyim? Bilmiyorum. İstanbul'a hayranım yani. Böyle (gülüyor) kalaba... çok kalabalık evet, çok uyarani var hani çok karışık bir yer ama ben seviyorum yine de yani.

Nerelerini en çok seviyorum; Boğazi seviyorum. Başka? Kızımla o kadar ayağı yanık kediler gibi geziyoruz ki (gülüyor). Taksim'i çok seviyorum mesela. Ya bayılıyorum! Hani gecesinden bahsetmiyorum ama mesela orada takıcılara gireyim işte orada işte ne bileyim kahve içeyim, yürüyeyim çok hoşuma gidiyor. Ondan sonra; oturayım bir yerde bira içelim hani böyle. Ondan sonra, gerçi bozdular oranın da manzarasını ama yine de işte iyi geliyor bana yani. Yeşilköy' e gitmek güzel geliyor ne bileyim işte vapura binmek güzel geliyor. Öyle... (gülüyor). Hiç bitmiyor hayallerim. Tuhaf bir umut var içimde. Yani mesela; mutlaka İngilizce'yi çok iyi öğrenmek istiyordum. Hani yapmak istediğim şeyler var mesela mutlaka araba kullanmak istiyordum, yüzme öğrenmek istiyordum falan. Böyle her şey işte çok baskıcı anne olunca sonraya kaldı her şey. Mesela; üç aylığına yurt dışına

gidip, temelli yurt dışında yaşama isteğim var ama bunu kızım—sız asla yapmak istemiyorum. Çünkü onsuz, çok uzak kalmak istemiyorum ondan. O kabul ederse, bir gün onunla birlikte gitmek istiyorum ama olmasa bile böyle hani o Türkçe konuşur gibi böyle, ona yakın ya da böyle İngilizce konuşmak istiyorum mesela.

Enstrüman çalmak istiyorum, çok istiyorum hem de. Onunla ilgili de bir şey anlatayım. Bir gün şimdi: "ben araba kullanmak istiyorum" dedim. Eşim: "****" küçük, o zaman- "dünyadaki herkes araba kullanır, sen kullanamazsın" falan dedi. Neyse ben araba kullandım hem de otomatik değil. Sonra işte "yüzmeye gideceğim!" dedim. "Ya sen yüzmeyi öğrenemezsin" dedi, yüzmeyi öğrendim. Bir gün böyle konuşuyoruz dedim ki: "bağlama çalmak istiyorum, "****" derse gideceğiz" dedim. Eşim dedi ki: "bağlama çalamazsın". Kızım oradan dedi ki "annemi kızdırma, kaset çıkartır" (gülüyor). Böyle şeyim yani içimdeki güç hiç bitmiyor, hiç bitmiyor yani. Hakikatten bitmiyor. Yani yapmak istediklerimi de yapacağım yani. Yapmadan ölmek istemiyorum.

Yani neden olduğunu bilmiyorum. Onun da bir, çok büyük bir travması var. Çünkü belki ondandır diye düşünüyorum. Babasını kendi babası, dedem kendini asmış ve annem bulmuş. Hani kaygı bundan kaynaklanıyor olabilir. Hani hep bir korumacılık ondan olabilir ama bunu biraz şeye çevirdi sonra annem; benim istediğimi giyeceksin, benim istediğimi yiyeceksin, benim hani korumacılık şeye döndü, gerçekten aşırı dominant. Yani çok rahatsız edecek şekilde yani insan evlenene kadar, kendine kıyafet satın almaz mı? Hani ama sonrasında mesela doğum yaptığım dönemde inanılmaz ya (gülüyor), -kızım bayrağını asıyor (gülüyor)- şey, inanılmaz yani rahatsız edecek şekildeydi annemin hali. Mesela; evlenme baskısı çok büyük bir haksızlık, çok büyük bir faşizm yani. Ben dünya kadar içimde heyecanım hiç bitmedi ben öyle bir çocuktum. Yani yapmak istediğim dünya...mesela en çok içimde, kursağımda kalan bir şey; ben Doğu'da ebelik yapmak istedim mesela ama evlenip kalınca burada zaten öyle bir hayalim olmadı yine.

İnsanların işte sağlığa ulaşamadığı yerde, bana ulaşacaklardı falan hani ama onu da hani bilmiyorum. Babam çok pasif, çok yumuşak huyluydu. Ondan da güç mü aldı? Bilemiyorum yani. Annem dinci, sonradan oldu. Annem yani annem böyle çok modayı takip eden, işte güzel giyinen, düzgün konuşan. Annem Rumca falan da biliyordu bu arada. İşte teyzemi alıp, Mısır'a gitti daha önce. Güney Doğu gezilerine gitti. Hani böyle şeydi fakat sonra bu esi, babam öldükten sonra ..ak.. başladıktan sonra çevreye adapte

olup, böyle bir ..ak.. çok inandığını bile düşünmüyorum ben mesela. Korku kaynaklı olduğunu düşünüyorum ben onun.

Hani işte Kur'an tercümesi üstüne kitap yazdı, yayınladı mesela. Ama şey bakıyorsun mesela kitaba hep şeyler böyle çok iyi, işine gelen, iyi böyle soft işte natur şeyleri seçmiş. Hani asıl vahşet zaten o da şöyle küçücük bir kitap oldu onu seçerken de (gülüyor). Korku kaynaklı olduğunu düşünüyorum ben, inanç kaynaklı olduğunu düşünmüyorum ben. Hiçbir zaman bize şey böyle işte başını ört işte sadece mini etek giymeme izin vermedi. Şey anlamında hani inanç anlamında. O da herhalde "****" oturuyor olmanın verdiği bir şey miydi? Bilmiyorum. Ama ben evlendikten sonra her gün mini etek giyip, annemin evine gittim (gülüyor). Gerçekten. Sonra "bir daha benim evime böyle gelme!" dedi. Ama ben onu dinlemedim (gülüyor).

Ya o kadar baskı olunca kendine sevgili yapacağın zaten zaman yok. Küçüksün, bir de öyle şey de yok, öyle kötü ki öyle evlenmek. Yani ben evlendiğimde birinin eli nasıl tutulur bilmiyordum. Çok kötü travma. Üç ay salona gidip ağladım yani evlendikten sonra; şey görmemek, kötü bir muamele görmeme rağmen hani olaydan o kadar uzaktım ki, hani hiç kimsenin yaşamasını istemem. Hani keşke, keşke birileriyle öpüşmüş olsaydım, birilerinin elini tutmuş olsaydım yani. Bu herkese zarar. Öyle...

İş dışında; kitap okuyorum. Ondan sonra kendi işimle ilgili okumayı da çok seviyorum mesela. İlla işte bunlar yine ne olmuş? Hani onları, arkadaşlarımla kahve içmeye gitmeyi seviyorum mesela ya da işte bir şeyle, türkü dinleyip, rakı içmeyi çok seviyorum mesela (gülüyor). Şan dersine gitmeyi çok seviyorum, gidemiyorum (gülüyor). Kızım la zaman geçiyoruz biz. Mesela bütün boş zamanlarımızda: bir yere mi gidelim? Bir şey mi yapalım? Hani, arkadaşlarımla, o da ayrı arkadaşlarıyla zaman geçiyor, ben de ama birlikte de zaman geçiriyoruz. Çok fazla ev işi yapıyorum. Maalesef! Çok böyle her şey temiz olsun, düzgün olsun işte böyle yani onu törpüledim çok ama hala çok bitmedi. Öyle. Ya titizlik değil, pisliğe tahammülüm yok hani. Titizlik mi bilmiyorum ama nefret ediyorum hani mesela pis tuvalete girip, tuvaletimi yapamıyorum mesela. İşte dolapta bir sürü yemek olsun istiyorum. İşte herkes açtığında, yiyecek bir şey olsun. Öyle. Çok fazla zaman kalmıyor böyle olunca kendime en fazla işte kitap okuyabiliyorum. Bir de bazen Netflix'den filmler izlemek hoşuma gidiyor. Hiç normal televizyon hiç seyretmiyorum, hiç yani. Ee şeyse, mesela rastgele ararken Seksenler dizisi gelmişse; komik, hani ona

takılıyorum ama onun dışında işte Netflix açıyorum, film seçip, öyle. Onun dışında televizyon hiç hiç yok.

Yani işimde geri kalmak hiç istemedim. Bu yüzden işte yeni doğan yoğun bakım, mesela önce yeni doğan yoğun bakıma verdiler beni. Hiç kimse hiçbir şey bilmiyor. Yaşlı ebe ablalar var, beni attılar küvez odasına yeni mezunum. Bizim mesleki eğitimde de, okulda yeni doğan bakım spesifik bir şey olduğu için böyle çok alamazsın onun eğitimini. Ben her gün ağladım üç 3 ay boyunca. Sonra şey talep ettim: beni eğitime yollayın, ben hani öyle. Sonra Çapa yeni doğan yoğun bakıma eğitime gittim, "****" çalışırken. Bir tane şey, yaşlı bir hekimimiz var. Çünkü tekim o da yeni doğan bilmiyor. Ben Çapa'da eğitime katıldım, her şeyi öğrenmeye çalıştım, sonra bir gün oranın rutin dosyasını çaldım, götürdüm her sayfasını fotokopi çektirip, geri koydum gizlice. "****" götürdüm o rutin dosyasını. Çok sevindi çocuk hekimi. Hani o da dedi ki: gerçekten hani iyi oldu bize. Mesela çalış, mesela tüp bebekle bebekle çalışırken de şeye gittim; onun da üstü ne kadar sempozyum varsa gittim. İşte sonra doğum koçluğu yapmak istedim. İşte her şey naturel olmalı, herkes emzirmeli, normal de doğurmalı ama normal doğururken de işte yapması gerekenleri bilmeli. İşte ne bileyim emzirirken memesinin yara olmaması için ne yapması ve bunlar için her bir şey için eğitimlere katılıp sertifika aldım. Tamamının parasını kendim ödedim. İşte gebe yogası eğitimi almıştım, beğenmedim sonra kendim para verip, bir daha gittim. Refleksoloji için eğitime gittim. Ondan sonra yani otelin parasına kadar kendim verip, "****" kaldım eğitim süresince mesela. O da işimde yani şeydi, diyorum ya; verdiğim cevap çok dört dörtlük hiçbirimiz olmasak da hani olamasak da, bilimin sonu yok. Hani yine de yapabildiğim kadar kendimi donanımlı kılmaya çalıştım. Öyle.

Şey ben şöyle; böyle, ben hastaya dokunmak bana çok iyi geliyor. Mesela bizim evrak bölümü var merkezimiz var birinci basamakta; İlçe Sağlık Müdürlüğü. 15 gün çalıştım, ölecektim orada yani evrak doldurmaktan. Orada da mesela şey yaptım kendime görev edinip. Herkesin bebek dostu bu emzirmeyle ilgili dosyalarını hazırla, hazırlamaya uğraştım kendi kendime. Hazırladım da herkesinkini. Ben böyle işte dokunmadan, konuşmadan anneyle, bebekle işte hastayla mutlu olamıyorum yani.

Yani şöyle; çok var hangisini anlatayım? Yani o kadar anlıyorsun ki bebekleri takibe geldiğinde. Mutlu bebekler var, mutsuz bebekler var. Yani çocukların ifadelerinden anlıyorsunuz. Ben çok uğraşıyorum mesela annelere diyorum ki: "Bak çok yorulabilirsiniz

ama hani onu, onun sana çok ihtiyacı var! Haksızlık etme bak!" Ayağını işte diyorum ki: "Ayağını çıkart ayak parmaklarını sev çok iyi gelecek. Hani, başka şeye mutsuzsan bu onun suçu değil!" Yani çok mutsuz insanlar var, bu yüzden çocuklarını da hani mutsuz ediyorlar. Mesela bir gün ayakkabısız bir çocuk getirdi kadın. Ben kadına dedim: "sen de çıkart ayağındaki terlikleri. Taşa bastırıyorsun çocuğunu, sende çıkart, sende yalınayak gez". "Benim param yok!" dedi. "O zaman senin ayağında da olmayacak!" dedim yani.

Sonra tabii böyle başlayıp sonra kadına anlattım hani. Ben böyle çocuklara, hayvanlara, kadınlara birebir yapın, bir şey yapınca bu yumuşak halimden eser kalmıyor (gülüyor), öldüresim geliyor hepsini. Yani bizim sağlıkçı olmak hakikaten çok büyük sosyal sorumluluk gerektiriyor. Yani gidip enjeksiyonu yapıp, aşıyı yapıp göndermek meslek etiğimize aykırı diye düşünüyorum. Keşke bu hani daha devlet destekli olsa hani daha eğitimlerimizi mesela en azından kendi paramızı vererek yapmasak, zorunlu olsa ve devlet kontrollü olsa. Ya bana ne! Nasılsa maaşımı alıyorum diyor, gidiyor herkes evine. Ama bunu devlet belli aralıklarla bu eğitimleri zorlasa... Biz hastanede mesela klinik şeflerimizden talep ediyorduk, düzenli eğitim yapılıyordu hastanede. Kendimiz talep ettiğiniz için. O kadar güzel ki! Sürekli böyle bilgi yenileme, yeni bir şey öğrenme ama bu şu anda hiçbir yerde yok. Maalesef! Yani bi, çalış, insanların, hiçbir şey insanların inisiyatifine bırakılmamalı. Herkes diyor ki; işte tecavüz işte bilmem ne. Sen yasayı çıkartmazsan hani -ona benzetiyorum-, o da inisiyatifini kötüye kullanılır. Hani inisiyatifini illa iyiye kullanacak onun diye bir şey yok. Kimsenin tekeline bırakmamak lazım. Bizim çalışanlarımız için de. O kadar asla bu hemşire olmamalı dediğim insan var ki etrafımda hani, içler acısı.

Hani hiçbir yakınımın, kendimin o insanlara bir gün muhtaç olmasını istemediğim insanlar var. "****" Doğum Evi'nde çalıştım 15 yıl. Yani bir tane büyüklerden birisi yastığı bebeğin ağzına kapatmış, öldürürken yakala, öldürmeye çalışırken yakaladım mesela. İşte nöbetçi amiri haber verdim işte. Sosyal hizmetler arandı falan. Ölmek üzere tecavüze uğramış kanamayla gelenler gördüm. Sekiz aylık mesela hamile, öz babası "ben hamile bıraktım bir kere artık bu çocuğu alın. Yapacak bir şey yok!" diyenle karşılaştım. Dünya kadar işte; kızlık zarı işte aile fertlerinden biriyle, biri tarafından zedelenmiş çocuklar getirdiler, gençler getirdiler, çok karşılaştım. Çok şeyle karşılaştım; evlendiği gece elinin kınası üstünün pijamasıyla, evlendiği gün "bu bakire değil" diye defalarca karşılaştım. İlişkiye girememişler, yazık. Mesela, aile fertleri, kayınpederleri tarafından hastaneye getirilenler gördüm.

Hayır, kan görmek istiyor. Ama diyor ki: kan yok! Kan ya yapamamışlar yazık hani. Kapının önünde bekleyen bir sürü insan var ya da korkmuş ya da bir şey ama ya da yapısı ilişkiye girse de hani kanama olmayabilir. Ben mesela geçenlerde şey yaptım; bekaretini yitirmiş ama mutlaka işte bir ay sonra düğünüm var ama benden kan isteyecekler dedi. Bir kadın doğumcu bir arkadaşımın aradı beni. Ben de geldim, kan tüpüne kan aldım, dedim ki: "ilişkiye girdiğin anda çaktırmadan yatağa dök" dedim.

Ondan sonra, "****" bir aileydi, beni öldürürler dedi. Benim hayatım ben ölmek istemiyorum dedi. Ben bir yerlere kaçsam da beni öldürürler dedi. Ben de kolundan kan aldım, verdim eline. Ondan sonra, sonra evlendiler, gayet de mutlular şimdi (gülüyor). Öyle...

Tabii ki ama bunu aileye anlatamıyorsun. Aile kocasıyla iste, mesela bunu kocasıyla tamam mı şey bazısının, çoğunun kocası da anlamıyor ama hani anlayan da oluyor. Hani bak diyoruz ki; bak gidip sana rapor verilebilir, bak, bakiredir diye falan ama o kadar büyük aile baskısı var ki, kapının önüne çarşaf götürmek zorunda hâalâa yani. Ya da oradan yataktan kalktığında, gelip milletin öyle bir adet var işte; yatağı temizleyip, oraya para bırakıyorlar falan. İçler acısı.

Ensestle çok karşılaştım ve onun eğitimine de gittim ben, sosyal hizmetlerin düzenlediği. Mahir İnan mıydı dernek başkanı hatırlamıyorum. Şimdi o kadar çok görseller falanda kötüydü ki, sonra ben eve geldim. Şimdi kızım babasını, babası kızını sevmek istiyor, diyorum ki "kızım buraya gel." Amcasına gidiyoruz falan böyle -deli gibi olmuştum. böyle o kadar tedirgin oldum ki; hani işte çocukların üstünde sigara söndürerek tecavüz etmişler. Anal bölgeleri mahvolmuş. Her yerleri emilmekten mosmor. Yani, öyle.

En çok şeye ağlamıştım mesela bunlarda; annelerin huzurum kaçmasın, git babanın gönlüne yap! Abinin gönlünü yap! En zoruma giden gerçekten annelerin bu işi ve tamamına yakınında anneler bu işe ortak. Yani şey biliyor ama işte bunu topluma söyleyemez, kimseye söyleyemez, boşanamaz diye çocuğunu kurban ediyorlar yani.

Karşılaştığım en küçük yaş neydi? Yedi. Altı, yedi yaşlarında bir çocuktu. Evlilik içi tamamı tecavüz bence (gülüyor). Ya mesela geçen şey geldi; kadın mosmor gözü, dayak yemiş dedi ki: "Halı yıkamıştım, çok yoruldu, kocamı reddettiğim için dövdü" dedi. Bana göre bunların hepsi tecavüz yani. O kadar çok var ki! Kadın sığınma evinde olan bir hastam

vardı mesela, kadın gene döndü. Mesela o kadar ailesinden yardım iste dedik hani, SOS, kadın savunma eğitimine gönderdik ama gene döndü kocasına gene döndü yani. Zor ve böyle bireysel bazda, bireysel çabayla çözülebileceğini düşünmüyorum. Yani çok büyük yasalara ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Caydırıcı yasalara o mesela işte bu şeyle kadına şiddetle ilgili eğitimler şu anda dernekler çok baskı, bastırdığı için devlet güya yapıyor. Yani eğitimleri görsen, inanamazsın. Yani hiç şey değil yani. Somut böyle çok eylem planı yapılıp, işte karşılaşırsan şunu yapacaksın, seni de, çalışanı da şununla koruyorum. Böyle bir şey yok! İşte şuraya şey yapacaksın... Ee ama senin hani adın, sanın, her şeyin ortada, bu sefer sen hedef oluyorsun. Herkes korkuyor. Ben korkmuyorum, umurumda da değil ama bir şeyden sonra korkuyorsun. Manyak dolu yani ortalık. Ee çok güzel bir eylem planı hazırlanmalı. Hani işte kadına şiddete maruz kalan kadınla, bana düşen görevlerle ilgili. İşte beni nasıl koru...Devletin beni nasıl ben işte başvurdum, yardım ettiğimde nasıl koruduğuyla ilgili. Sonra işte şu sığınma evine gideceksin, şu kadar korunacaksın böyle çok somut şeyler söylemem lazım. Çocukları ne olacak mesela? Kadın onları düşünüyor. Hani evinde çocukları var. Onlar şiddet gör... Bebek olanı götürüyor, çocuk olanları götüremiyor ve her şeyin özü: gerçekten yasa çıksa, insanlar kendilerini güvende hissedip, kendileri baş vuracaklar zaten. Hani nasılsa bir şey olmayacak diye! Hani. Nasılsa bana bir şey olmaz demedi mi? En son örnekte. Yani, hani insan dışı bir şey, varlık, olmadı da. Onları görünce, bunun çok örnek var ya ortalıkta. Bir sürü kadın cinayeti var. Diyor ki bir şey olmuyor, sesimi kapatayım da oturayım. Nasılsa bir şey olmayacak! Ben yani bence büyük problemleri, büyük olan çözer. Devlet şu an, devletin sorumluluğunda. Onların çözmesi gerekiyor. Bütün büyük sorunları, büyük olanlar bitirebilir yani.

Biz ancak böyle işte çay kaşığıyla şey yapar gibi... Ha ben rahatsız mıyım? Değilim! Neye gücüm yeterse, sonuna kadar yapmaya hazırım ama keşke yasalar olsa da benim yaptığım daha çok işe yarasa. Hani geri dönüşüme benim yaptığım oradan da koruma olunca, o kadar çok işe yarayacak ki yani birçok sağlık çalışanı da şeyden de korkuyor. Ben diyor şimdi haber vereceğim, dönecek gelecek bana, yani.

Ya bildiriyorsunuz ama zaten şey şikayet etmeye korkuyor ki kadın. Anca geliyor sana anlatıyor. Sen ebesin, hemşiresin hani. Hani ben ne yapabilirim diye sana anlatıyor. Sen şikayet edeceksin, anlatacaksın. Sonrasında kadın “evdeki çocukları ne yapacağım?” diyor. “Ailem kabul etmez” diyor. Sonra işte adam, “çıkacağım bana bir şey yaparsa? Benim hiç gelirim yok!” diyor. “Ben ne yiyeceğim? Çocuklarıma ne yedireceğim” diyor.

Ama yasa olsa, adam yapamayacak diye düşünüyorum. Yani en azın, tabii ki bitmez konu ama çok işe yarayacağını düşünüyorum. Şeye örnek veriyorum; kızım Kanada'da kaldığında mesela hiç trafik suçu yok! Çünkü yüksek hızdan ceza almıyorki. Yüz kilometreyse sınır, yüz beşle: adam öldürmeye teşebbüsten yargılanıyor ve bundan dolayı da, kimsenin inisiyatifinde olmadığı için de, herkes yani 'kuralı toplum, huzurlu toplum!' Faşizm den bahsetmiyorum hani. Oraya gelmemize çok var ama bir yasayı çıkartmak bu kadar zor olmasa gerek. Şeyden dolayı diyorum: İslam devleti olduğu için zaten onlara göre yani inandıkları şeylere göre çocuklarıyla olan evlilikler tecavüz değil, legal zaten hani. Ayetle, hadisle falan da değil, ben eski Müslümanım bu arada. Hani diyor ki: dokuz yaşında çocuğu nikaha alıp, alabilirsin. Adet görmesi yeter hani ilişkiye girmen için falan hani. Onlar da diyor ki, hani devlet zaten olaya karşı değil.

Sadece infertilite oranının arttığını düşünüyorum. Erken menopoz ee, erken menopoz da var evet ama çok fazla değil. Ya ona öğrenirim sayısını hani oranını arkadaşlarımla konuşmuştuk, hatırlayamıyorum şu anda. Biraz geriye geldi, geç regl evet ama bu da şey oldu; şimdiki gençler uzun boylu. Geç regli de şu anda şeyim daha uzun yani daha uzun boylu olmasını sağladı. Biz böyle 10 yaşlarında adet gördüğümüz için böyle şey kaldık. O ama şeyse mesela 16 yaşını aşmışsa mutlaka hastaneye yönlendiriyoruz böyle gelenleri. Hani işte hormon tetkikleri için, ultrason takibi için.

İnfertilite çok arttı. O daha işte kötü beslenme işte doğa kirliliği, şey. Öyle. Bebek bakımı, infertilite çok arttı. Hani oranları tam söyleyemiyorum. Keşke öğrenip ara, şey yapsaydım. İnfertilite çok arttı yani aşırı derecede arttı. Şey hani her yer tüp bebek merkezi, hepsi de tıklım tıklım şu anda.

Asla evlilik yapmazdım. Şey yapardım, bütün dünyayı gezerdim mesela. Bütün sosyal projelerde yer alırdım özgür olacağım için. Beni tatmin edecek her şeyi hani manevi anlamda, hiç para hedefim olmadı benim mesela. Hiç öyle bir eksikliğim yok. Geçinecek kadar, hayatını idame ettirecek kadar param olsun ama o işte şey de yapabileyim, bunları da yapabileyim. İşte dünya gezeyim, ne bileyim mesela kadın haklarıyla ilgili çalışabileyim, bunlarla ilgili çalışabileyim. Afrika'ya gidebileyim. Hani ne bileyim, Tayland'a gidebileyim. Hani bir sürü bir şey yapabileyim. Böyle içimin heyecanı hiç bitmedi, 50 yaşında olmama rağmen.

Yoksa hemşirelik yani hemşirelik yapmaktan gerçekten keyif alıyorum ama ekstra yani hem evli, hem çocuklu, hem şey olunca ekstralara maalesef çok zaman kalmıyor!

Ben iş yeri değişikliğinden hiç hoşlanmıyorum. 15 yıl aynı yerde çalıştım. Geri kalanında "****" Merkezi'ndeyim.

Babamla ilgili kısmı çok güzeldi çocukluğumun. Ya annemle ilgili de; baskıcı hani olmasının dışında hani şiddet yani fiziksel şiddet hayatımda ikisinden de hiç görmedim mesela. Tek bir tokat bile görmedim. Babam çok tatlıydı yani böyle çok sevildiğini hissediyordun, geçerken böyle sırtına dokunuyor mesela işte ya da bakıyor sen huysuzlanıyorsun... He namaz kılardı mesela; bir gün çıktım tepesine, iniyorum, çıkıyorum adama namaz kıldırmiyorum. Külotlu çorap var ayağımda, uçlarını çekip, bağladı, namazına öyle devam etti ve bana kızmadı mesela. Hani çok sabırlı, çok böyle şey şefkatli bir adamdı. Mesela yiyecek bir şey bana hazırladığında bahçe duvarını dışında yememe izin vermezdi, birisi görür, canı ister diye hani. Öyle şeylerin baskısı vardı böyle. Dini baskı işte hiç hiç yoktu. Nakşi tarikatına bağlı üye olmasına rağmen babam hani namaz kılar, bazen Kur-an okur, bazen bağlama çalar, çok güzel sesi var: türkü söyler. Öyle...

Ben çok teşekkür ederim. İnşallah böyle azıcık da olsun. Böyle, siz bilim insanlarına diyorum ya böyle azıcık ucundan bir kırtık faydam olsa bile. Yine de bak sen uğraşıyorsun. Yani bir uğraşın var. Yani bu çok büyük bir şey çok takdir edilesi bir şey. Yani çok teşekkür ederim dâhil ettiğin için ve bu benim köpeğim (gülüyor), çocuğum, kızım, küçük kızım bu da benim.

Çok teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Görüşmek üzere.